

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Ο Νόαμ Τσόμσκι μιλά για την προσφυγική κρίση

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί διασκευασμένο απόσπασμα από συνέντευξη του Νόαμ Τσόμσκι, καθηγητή Γλωσσολογίας και Φιλοσοφίας, σχετικά με την προσφυγική κρίση. Ανακτήθηκε την 09-07-2019 από τον ιστότοπο diem25.org.

Σε ορισμένες χώρες υπάρχει μια πραγματική προσφυγική κρίση. Στο Λίβανο, για παράδειγμα, όπου ίσως το 1/4 του πληθυσμού αποτελείται από πρόσφυγες από τη Συρία, από την Παλαιστίνη και το Ιράκ. Υπάρχουν και άλλες φτωχές χώρες αλλά και χώρες που μαστίζονται από συγκρούσεις στην ευρύτερη ζώνη που επίσης έχουν απορροφήσει πολύ μεγάλο αριθμό προσφύγων, ανάμεσά τους η Ιορδανία αλλά και η ίδια η Συρία πριν κατακυλήσει στην ομαδική αυτοκτονία. Οι χώρες που υπομένουν την προσφυγική κρίση δεν φέρουν ευθύνες για τη δημιουργία της. Συνήθως ευθύνες για την παραγωγή προσφύγων έχουν οι πλούσιες χώρες που έχουν δύναμη, που αυτή τη στιγμή ακούγεται το βογκητό τους κάτω από το βάρος μιας σταλιάς θλιβερών θυμάτων, στα οποία με ευκολία μπορούν να δώσουν καταφύγιο.

Μόνο η εισβολή των Αμερικανών και των Βρετανών στο Ιράκ ήταν αιτία να μετακινηθούν βίαια 4 εκατομμύρια άνθρωποι, οι μισοί εκ των οποίων κατέφυγαν σε γείτονες χώρες. Οι Ιρακινοί εξακολουθούν να διαφεύγουν από τη χώρα τους που αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε θλιβερότατες συνθήκες μετά από μια δεκαετία δολοφονικών κυρώσεων που ακολούθησε τα βαριά χτυπήματα των πλούσιων και των ισχυρών που την ερήμωσαν και θέριεψαν τις θρησκευτικές συγκρούσεις που τώρα σκίζουν σε κομμάτια και τη χώρα και την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή.

Δεν υπάρχει ανάγκη να ξαναθυμηθούμε το ρόλο της Ευρώπης στην Αφρική, που αποτελεί πηγή ακόμα περισσότερων προσφύγων, που τώρα περνάνε μέσα από το χωνί που δημιούργησαν οι Αμερικανο - Γαλλο - Βρετανικοί βομβαρδισμοί στη Λιβύη, που πρακτικά κατέστρεψαν τη χώρα και την άφησαν στα χέρια αντιμαχόμενων πολιτοφυλακών. [...] Η αντίδραση των πλούσιων και ισχυρών χωρών της Ε.Ε. είναι να δωροδοκήσουν και να

πιέσουν έτσι την Τουρκία να κρατήσει τους αξιολύπητους επιζώντες μακριά από τα Ευρωπαϊκά σύνορα και να συγκεντρώσει, όσους καταφέρουν και διαφεύγουν, σε βάρβαρα στρατόπεδα. Μεταξύ των πολιτών υπάρχουν τιμητικές εξαιρέσεις. Όμως η αντίδραση των κρατών αποτελεί μια ηθική ντροπή, ακόμα κι αν βάλουμε στην άκρη τις ευθύνες που έχουν για τις συνθήκες που ανάγκασαν τους ανθρώπους να διαφύγουν μπας και σωθούν. [...]

Η ντροπή είναι βαθύτατη και στέκεται επίμονα. Έχει έρθει η στιγμή να μπει τέλος και να προσπαθήσουμε να διασώσουμε κάποιο αξιοπρεπές επίπεδο πολιτισμού.

A3. Στο κείμενο αναφέρεται πως «Οι χώρες που υπομένουν την προσφυγική κρίση δεν φέρουν ευθύνες για τη δημιουργία της. Συνήθως ευθύνες για την παραγωγή προσφύγων έχουν οι πλούσιες χώρες που έχουν δύναμη». Με αφορμή τη φράση αυτή που σου δημιούργησε προβληματισμό, αποφασίζεις να γράψεις ένα άρθρο (200-250 λέξεις) στο ιστολόγιο του σχολείου σου, στο οποίο θα παρουσιάζεις στους συμμαθητές σου τη συμφωνία ή τη διαφωνία σου για την ευθύνη των πλούσιων κρατών, τεκμηριώνοντας την άποψή σου.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΧΑΨΙΑΔΗΣ (1953-)

Πρόσφυγες κυνηγημένοι

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί τραγούδι, σε στίχους του Λευτέρη Χαψιάδη και μουσική του Θεόδωρου Καμπουρίδη. Το ανέδειξε με τη φωνή του ο Στέλιος Καζαντζίδης. Κυκλοφόρησε σε άλμπουμ το 1987.

Απ' της Σμύρνης τ' ακρογιάλια
κι απ' του Πόντου τις αυλές,
φτάσαμε ξεριζωμένοι
μες στις φτωχογειτονιές.

Πρόσφυγες κυνηγημένοι,
μια ζωή αδικημένοι.
Στοιβαγμένοι σε παράγκες,
να μας πνίγουν οι ανάγκες.
Πρόσφυγες κυνηγημένοι,

μια ζωή αδικημένοι.

Τους καημούς μας τραγουδάω,

υποφέρω και πονάω.

Απ' τα σπίτια μας διωγμένοι,

στην πικρή την προσφυγιά.

Και στο αίμα βουτηγμένη

η μισή μας η γενιά.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου που σου δίνονται. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Το ποιητικό υποκείμενο αναφέρει τα βάσανα των προσφύγων και τις συνθήκες διαβίωσής τους στη χώρα εγκατάστασης. Να τα παρουσιάσεις με συντομία και να εξηγήσεις γιατί, κατά την άποψή σου, οι πρόσφυγες είναι «μια ζωή αδικημένοι... και στο αίμα βουτηγμένη η μισή μας η γενιά».

ή

2. Στο τραγούδι παρουσιάζονται οι δυσχέρειες της ζωής των προσφύγων. Να υποθέσεις ότι ζεις κοντά σε έναν καταυλισμό προσφύγων και σε μία σελίδα του ημερολογίου σου καταγράφεις τον τρόπο ζωής τους, καθώς και τα συναισθήματα που σου γεννούν οι δυσκολίες που έχουν να αντιμετωπίσουν στην καθημερινότητά τους.

Μονάδες 25